

Автор: Мануела Енчева

Рубрика: Юбилей

Публикувана: бр. 5, октомври 2020

Регионална библиотека „Партений Павлович“ е най-голямата общодостъпна библиотека в област Силистра, създадена още през Възраждането. Тя е духовен правоприемник на първата книгохранителница, организирана към читалището. През настоящата година библиотеката на Силистра чества 150 години от създаването си.

Началото: 1870 – 1899 г.

Читалището в град Силистра е създадено на 1 септември 1870 г. от просветния деец Сава Илиев Доброплодни. Подтик за това е прочувствената му реч след водосвета, извършен от архимандрит Кирил в българското училище на 29 юли – Петровден. Сава Доброплодни заявява: *Достопочтени българи от Силистра! Както сме се разбрали с вашите първенци, час по-скоро трябва да съставим в града едно читалище, както е в другите места по българско. Да не жалим пари и да намерим едно прилично здание за народно читалище, защото в него е голямата надежда...*

Из

вестник „Македония“, год. IV, № 80 от 9 юли 1870 г.:

Тогава „сичкия народ... мало и голямо, мъже и госпожи, българи, власи и гагаузи...“ направили водосвет в училището и събрали 70 лири за делото... На 1 септември се открило читалище, на което ние желаем дълъг живот и честито бъдеще, като благодарим на г-н Чолаков за подаръка му от 6-месечно течение на в. „Македония“

. На 16 септември същата година, във вестник „Свобода“, Любен Каравелов пише:

В Силистра се е отворило читалище. Дай боже да върви напред во веки веков...

В първата библиотека за този край, с около 6000 тома литература, била уредена читалня, където се получавали вестници и списания. За да подкрепи тази благословия, читалището носи първотосвое име – „Надежда“.

Първото театрално представление (според документ, подписан от Гено Чолаков в 1870 г.), е пиесата „Многострадалната Геновева“. Театралното дружество изнася 15 представления. Една част от приходите отиват за бедни ученици, втора – за македонското дружество в Разград, а трета – за закупуване на книги за читалищната библиотека. Във вестник „Право“ от 1871 г. се съобщава, че на читалището се предоставят по 30 броя списание „Читалище“ месечно, с цел разпространение сред българите. През 1872 г. читалище „Надежда“ се ръководи от председател Ангел Тодоров, касиер Георги Иванов, писар Г. Н. Титов. Запазено е удостоверение от това време за длъжност *библиат*, а името на библиотекаря е Цани Д. Зографски – син на именития търновски зограф Досю Коев.

След Освобождението от османско робство в Силистра се вихрят силни политически страсти. Интриги и злословия принуждават Сава Доброплодни да напусне града. Будни силистренци възстановят читалището (според покойния педагог и изследовател на историята на нашия край Пирин Бояджиев – през месец август 1878 г., а според краеведа Богдан Краев – през 1881 г.). Читалището получава ново име – „Напредък“. Негов председател е Михайлев, а секретар – Вл. Шиков.

На 9 окт. 1883 г., по инициатива на група будни младежи, начело с учителя от Силистренското педагогическо училище Матей Рибаров, се основава ученолюбиво дружество „Трендафил“. Из Устава, Гл. II, чл. 2.: *Дружеството за постигане целта си употребява следующето: а) грижи се да състави една библиотека от разни книги, вестници и периодически списания и б) четатъ се разни книги и се държатъ сказки отъ членовете му...*

Цялата статия можете да прочете, [!](#)
ако се абонирате за печатното или електронното издание на [!](#) [списание ББИА](#)
[онлайн](#) [!](#)